

Kommunstyrelsen
Anna Björkman
Epost: anna.bjorkman@vasteras.se

Kopia till
Byggnadsnämnden och tekniska nämnden

Kommunstyrelsen

Svar på Motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Ärendebeskrivning

Anna Maria Romlid, Lars Nordin, Hawar Asaiesh, Shiar Mala Said och Gabriella Howlden (samtliga från V) har i en motion med rubriken Motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet föreslagit att berörda nämnder får i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat projekt som Stockholms framtidsgator, där barn och unga får vara delaktiga i att utforma hur gatan utanför deras skola skulle kunna se ut; projektet utvärderas och mynnar ut i ett förslag med konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen.

Kommunfullmäktige har den 4 februari 2021 § 97 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Byggnadsnämnden och tekniska nämnden har inkommit med remissvar.

Byggnadsnämnden och tekniska nämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter. Gällande första att-satsen om att genomföra ett projekt likt Stockholms framtidsgator:

- En snabb analys av förutsättningarna i Västerås för att genomföra ett liknande projekt som i Stockholm visar att Västerås inte har liknande placering av skolor och lokalförutsättningar som i Stockholm. I Västerås ligger skolorna ofta vid en större gata där aspekter som genomfartstrafik, tillgänglighet för varuleveranser och sophämtning till skolan måste säkerställas. I Stockholm ligger skolorna i en innerstadsstruktur med ett finmaskigt gatunät som möjliggör många alternativa vägar runt kvarteren. För att genomföra ett liknande projekt i Västerås krävs därför en djupare analys av ifall det finns skolor som kan vara lämpliga för ett projekt.
- Byggnadsnämnden ser att ansvaret för genomförandet av ett likande projekt mest ligger på tekniska nämnden men att det kan finnas anledning att vara involverad i ett projekt om det beslutas om att ett sådant ska genomföras.

- Ett projekt liknande det som föreslås i motionen är kostnadsdrivande såväl vid planering och anläggning som vid drift av anläggningen. Ett genomförande är en ambitionsökning av teknik och fastighetsförvaltningens verksamhet och skulle kräva justering av tekniska nämndens rambudget.

Gällande andra att-satsen om att låta projektet mynna ut i konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen:

- Ett förvaltningsövergripande arbete pågår inom Västerås stad för att implementera barnkonventionen. I denna process pågår under 2021 ett arbete där samtliga förvaltningar väljer ut ett par pilotprojekt med prövningar av barnets bästa i verksamheten, där dialog med barn och unga är en viktig ingrediens. Stadsbyggnadsförvaltningen har valt detaljplan för Norra Vallbyskolan som pilotprojekt. Där kommer de att jobba förvaltningsövergripande med barnrättsperspektivet bland annat genom en tidig dialog med barn och unga. Utifrån pilotprojekten kommer sedan samtliga förvaltningar att ta fram arbetssätt och rutiner för hur barnrättsperspektivet ska implementeras i förvaltningarnas verksamhet.
- Inom ramen för det strategiska utvecklingsområdet kraftsamling Skola först har teknik och fastighetsförvaltningen arbetat med utemiljön kring Vetterstorpskolan och Piltorpskolan. Eleverna har på olika sätt fått tänka till om utemiljön och Piltorpskolan gjorde en film där de unga själva på ett inspirerande sätt förmedlade sina idéer. Arbetssättet har varit utvecklande för både unga och vuxna genom att många yrkeskategorier, personer och organisationer lär känna och förstå varandra, vilket kan ge positiva effekter även för framtida arbete.
- Tekniska nämnden antog under 2020 en riktlinje som anger att det i arbetet med passager som ligger nära skolor, förskolor eller utgör en skolväg är lämpligt att låta barn vara delaktiga i arbetet. Grundskolenämnden har varit delaktiga i detta arbete.
- Teknik- och fastighetsförvaltningen arbetar också med delaktighet av barn och unga på olika sätt, till exempel vid ombyggnation eller utformning av lekplatser.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd mot bakgrund av att det redan pågår ett arbete att implementera barnkonventionen i stadens alla förvaltningar. I detta arbete ingår också att titta på bättre samordning av samhällsplaneringsprocesserna som gäller att bygga skolor och förskolor och att i olika skeden låta barn och unga komma till tals. Detta pågående arbete skapar förutsättningar för att göra beslutsunderlagen till nämnderna mer demokratiska utifrån barns och ungas deltagande. Det är också en lärande process som kommer att avrapporteras mot kommunstyrelsen efter årsskiftet 2021–2022. Då kommer även framtida planer för hur arbetet kan fördjupas och hur barns och ungas involvering kan förbättras i staden att redovisas. Genom kraftsamling Skola först har även de delar av förvaltningarnas verksamhet – i verkställigheten – kunnat beakta

barnrättsperspektivet och involvera barn och unga i dialog om hur de vill ha det på sin skolgård och i området som ligger i anslutning till skolgården.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Tekniska nämnden har i sitt yttrande framhållit att ett sådant projekt som motionen föreslår är kostnadsdrivande såväl vid planering och anläggning som vid drift av anläggningen. Ett genomförande är en ambitionsökning av teknik och fastighetsförvaltningens verksamhet och kräver kompensation i tekniska nämndens rambudget.

Tekniska nämnden anger inte hur stor kostnaden skulle bli, men med tanke på att nämnden också anger att det krävs ett initialt arbete att hitta lämpliga platser för att genomföra projektet på så är kostnaden beroende av just platsens förutsättningar.

Hållbar utveckling

Västerås stads arbete för hållbar utveckling utgår ifrån program för social hållbarhet och ekologiska programmet. Dessa utgör Västerås stads sätt att nå målen i Agenda 2030 och devisen Ingen lämnas utanför. Att ingen lämnas utanför innebär att allt offentligt arbete och därför också arbetet som bedrivs i Västerås stad ska ta avstamp ifrån de mänskliga rättigheterna. Dessa har specificerats för gruppen barn och unga i barnkonventionen som är lag i Sverige sedan 1 januari 2020. Därmed är barn och ungas ökade delaktighet i beslut som rör dem en nödvändighet för att uppnå ett socialt hållbart Västerås.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Christin Tjärnheden
Direktör verksamhetsområde
strategisk samhällsutveckling

§ 118

Dnr BN 2021/00172-1.7.1

Remiss - Motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet

Beslut

Byggnadsnämnden antar stadsbyggnadsförvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har lämnat en motion där personerna bakom motionen föreslår:

att berörda nämnder får i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat projekt som Stockholms framtidsgator, där barn och unga får vara delaktiga i att utforma hur gatan utanför deras skola skulle kunna se ut, samt

att projektet utvärderas och mynnar ut i ett förslag med konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen.

Stadsbyggnadsförvaltningen har till byggnadsnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Byggnadsnämnden antar stadsbyggnadsförvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till stadsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Stadsbyggnadsförvaltningen
Anna Jägvald
Epost: anna.jagvald@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande Remiss - Motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet

Sammanfattningsvis bedömer Stadsbyggnadsförvaltningen att delar av motionen är mycket relevanta och bra förslag medan andra delar kanske inte passar Västerås förutsättningar.

I motionen Låt barnen ta plats i det offentliga rummet hänvisas till ett pilotprojekt, framtidsgator, där barn har fått vara med och bestämma hur gatan utanför deras skola ska se ut. Motionärerna föreslår att ett liknande projekt genomförs även i Västerås. I Stockholmsprojektet har delar av gator i anslutning till skolor stängts av för biltrafik för att istället nyttjas som någon form av förstorad skolgård. De aktuella skolorna ligger i centrala Stockholm i täta kvartersstrukturer där själva gatustrukturen möjliggjort att stänga av gator. Vid en snabb analys av Västerås tror vi inte att detta koncept går att kopiera rätt av då vi har få eller inga skolor med liknande förutsättningar rent lokaliseringsmässigt. Ett sätt att Västeråsanpassa och utforma ett liknande projekt skulle kunna vara att involvera barn i utformning av befintliga skolgårdar. Ett liknande arbete görs nu inom ramen för det strategiska utvecklingsområdet Skola först, där elever är med i utformningen av Piltorpsskolan och Vetterstorpsskolans skolgårdar.

Förvaltningen medverkar gärna även i någon annan form av pilotprojekt där barn involveras i gestaltning av det offentliga rummet för att integrera barn i samhällsplaneringen.

Motionärernas förslag om delaktighet i utformning av det offentliga rummet stöds av erfarenheter från dialogprojektet Tyck om din innerstad. Där var en återkommande synpunkt att innerstadens gator och offentliga rum skulle vara mer flexibla och inkluderande. Västeråsarna önskar sig en innerstad med bättre plats för skapande i alla former. Västeråsarna vill ha mer konst, mer kreativitet och mer tillåtande inställning i utformningen av stadens rum.

Även Västerås Översiktsplan 2026 uttrycker en ambition om ökad delaktighet och dialog i samhällsbyggandet. I strategin Hälsa, välbefinnande och jämlika förutsättningar nämns bland annat att *Västeråsare ska ha möjligheter att påverka sin egen miljö, sitt bostadsområde och sin kommun t.ex. genom utökad dialog i planeringsprocessen.*

Vidare uttrycker översiktsplanen följande:

Ett bra vardagsliv handlar framför allt om möjligheter att påverka sin egen miljö, sitt bostadsområde och sin stad. Erfarenheter från de som bor och verkar

i Västerås - kvinnor, män, unga, gamla, människor med olika bakgrund och erfarenheter - är viktigt underlag i planeringen. Västerås stad arbetar därför kontinuerligt med att utveckla formerna för invånardialog.

Översiktsplanen uttrycker även tankar om barns utemiljöer och skolgårdar. *Barns utemiljöer är viktiga att värna och utveckla. Skolgården är en utemiljö där barn tillbringar mycket tid. Stor omsorg kring utformningen av skol- och förskolegårdar är därför viktigt.*

I motionen nämns att projektet framtidsgator är ett resultat av ett arbete som Stockholms stad har inlett, där man tillsammans med barnen jobbar med Barnkonventionen och barns rättigheter. Motionärerna efterfrågar att pilotprojekt mynnar ut i *konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen*. I Västerås stad pågår nu ett förvaltningsövergripande arbete att hitta rutiner för att bättre integrera barns rättigheter i våra processer. En del av arbetet består i att varje förvaltning ska jobba med pilotprojekt för att pröva att göra konsekvensanalyser där dialog med barn är en viktig ingrediens. Stadsbyggnadsförvaltningen har valt detaljplan för Norra Vallbyskolan som pilotprojekt. Här kommer vi att jobba förvaltningsövergripande med barnrättsperspektivet genom bland annat en tidig dialog med barn. Rutiner och riktlinjer för att integrera barns rättigheter i samhällsbyggnadsprocessen är med andra ord på gång.

Även inom ramen för Arkitektur Västerås och arbetet med Västerås arkitekturprogram finns ambitionen att längre fram i arbetet involvera allmänheten och i synnerhet barn och ungdomar i någon form av temporär gestaltning av det offentliga rummet. Vilken typ av plats och formerna för detta är ännu inte beslutat men sannolikt genomförs detta i samarbete med konstmuseet och/eller en verksam konstnär.

Vänsterpartiets motion har störst fokus på barns delaktighet i utformning av offentliga platser (framtidsgator). Ansvaret för denna mer genomförande delen i samhällsbyggnadsprocessen ligger mest på tekniska nämnden. Förvaltningen bedömer ändå att även byggnadsnämnden kan ha anledning att vara involverad i ett pilotprojekt.

Anna Jägvald
Stadsbyggnadsförvaltningen

§ 107

Dnr TN 2021/00117-1.7.1

Beslut - Yttrande över motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet

Beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har mottagit en motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet på remiss. I motionen föreslås att Västerås, med inspiration från projektet Framtidsgator i Stockholm, ska inleda ett projekt där barn och unga får vara med och skapa framtidsgator.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta:

att berörda nämnder får i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat projekt som Stockholms framtidsgator, där barn och unga får vara delaktiga i att utforma hur gatan utanför deras skola skulle kunna se ut, samt

att projektet utvärderas och mynnar ut i ett förslag med konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har i tjänstutlåtande, daterat den 20 april 2021, lämnat förslag till beslut:

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

kommunstyrelsen@vasteras.se

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Jenny Cecilia Bergström
Epost: jenny.cecilia.bergstrom@vasteras.se

Kopia till
kommunstyrelsen@vasteras.se

Tekniska nämnden

Remiss - Motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet

Förslag till beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har mottagit en motion från (V) om att låta barnen ta plats i det offentliga rummet på remiss. I motionen föreslås att Västerås, med inspiration från projektet Framtidsgator i Stockholm, ska inleda ett projekt där barn och unga får vara med och skapa framtidsgator.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta:

att berörda nämnder får i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat projekt som Stockholms framtidsgator, där barn och unga får vara delaktiga i att utforma hur gatan utanför deras skola skulle kunna se ut, samt **att** projektet utvärderas och mynnar ut i ett förslag med konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen.

Tjänstemannayttrande

Förvaltningen ser positivt på att låta barn vara mer delaktiga i samhällsplaneringen i Västerås och arbetar redan i den riktningen inom flera delar av verksamheten. När lekplatser ska skapas eller byggas om får barn och deras föräldrar ofta vara med och välja mellan olika förslag till utformning. Under 2020 skedde exempelvis en sådan omröstning mellan förslag då lekplatsen i Stadsparken skulle byggas om. Ett annat exempel är arbetet med trafiksäkra passager. Där antog tekniska nämnden under 2020 en handlingsplan som anger att det i arbetet med passager som ligger nära skolor, förskolor eller utgör en skolväg är lämpligt att låta barn vara delaktiga i arbetet. Detta sker lämpligtvis i samverkan med den aktuella skolan eller förskolan och kan ge viktig kunskap om barnens användning av passagen för att utforma den så bra som möjligt.

1 januari 2020 blev FNs barnkonvention svensk lag. Som en följd av det kommer förvaltningen under 2021, med stöd från stadsledningskontoret, genomföra pilotprojekt med prövningar av barnets bästa i verksamheten. Utifrån detta kommer sedan arbetssätt och rutiner tas fram för hur barnrättsperspektivet ska implementeras i förvaltningens verksamhet.

Förvaltningen har även inom ramen för det strategiska utvecklingsområdet Kraftsamling Skola först bland annat arbetat med utemiljön kring Vetterstorpskolan och Piltorpskolan. Eleverna har på olika sätt fått tänka till om sin utemiljö och Piltorpskolan gjorde en film där de unga själva på ett inspirerande sätt förmedlade sina idéer. Arbets sättet är utvecklande för både unga och vuxna genom att många olika yrkeskategorier, personer och organisationer lär känna och förstå varandra, vilket kan ge positiva effekter och ringar på vattnet även för framtiden. Delaktigheten skapar en trygghet, närhet och omsorg till de platser som tar störst plats i de ungas vardag, såväl inom som utanför skolområdet. En utmaning har dock varit att få till stånd åtgärder med förvaltningens befintliga budget och mängd resurser.

Gällande utformningen av ett projekt som föreslås i motionen ser förvaltningen ett behov av vidare studera vilka platser som kan vara lämpliga utifrån förutsättningarna i Västerås. I exemplen från Stockholm ligger skolorna i en tät innerstadsstruktur med ett finmaskigt gatunät som möjliggör många alternativa vägar runt kvarteren. I Västerås ligger skolorna ofta vid en större gata där aspekter som exempelvis genomfartstrafik, tillgänglighet för varuleveranser och sophämtning till skolan måste säkerställas.

Ett projekt liknande det som föreslås i motionen är kostnadsdrivande såväl vid planering och anläggning som vid drift av anläggningen. Ett genomförande är en ambitionsökning av förvaltningens verksamhet och kräver kompensation i tekniska nämndens rambudget.

Slutligen ser förvaltningen att alternativet att ta offentlig plats i anspråk inte är lämpligt som ersättning till att säkerställa tillräcklig friyta för gårdar till skolor och förskolor. Detta gäller såväl hårdgjorda som gröna ytor då det där finns många olika intressen och behov som ska säkerställas på offentliga ytor.

Hans Näslund
Direktör

Linnea Viklund
Enhetschef

Motion till Västerås kommunfullmäktige

Låt barnen ta plats i det offentliga rummet

På tre ställen i Stockholm (Tjärhovsgatan, Hälsingegatan, Parmmätargatan) har barn fått vara med och bestämma hur gatan utanför deras skola ska se ut. Detta är ett resultat av ett arbete som Stockholms stad har inlett, där man tillsammans med barnen jobbar med Barnkonventionen och barns rättigheter.

Istället för att gatan endast är till för fordon och parkeringar har barnen fått fylla dem med rörelse, lek och fantasi.

Projektet är en pilot och ska utvärderas, men är en del av arbetet för att barn och ungas åsikter och tankar ska tas tillvara på i samhällsplaneringen.

Vänsterpartiet vill att Västerås ska ta inspiration från Stockholm och inleda ett projekt och låta barn och unga vara med och skapa framtidsgator.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige att besluta:

att berörda nämnder får i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat projekt som Stockholms framtidsgator, där barn och unga får vara delaktiga i att utforma hur gatan utanför deras skola skulle kunna se ut, samt

att projektet utvärderas och mynnar ut i ett förslag med konkreta principer för att göra barn och unga mer delaktiga i utformningen av samhällsplaneringen.

Anna Maria Romlid

Lars Nordin

Hawar Asaiesh

Shiar Mala Said

Gabriella Howlden

Västerås 2021-20-21

Länk till Stockholms stads projekt “Stockholms framtidsgator”:

<https://vaxer.stockholm/projekt/stockholms-framtids-gator-parmmatargatan/>

Bild: DN

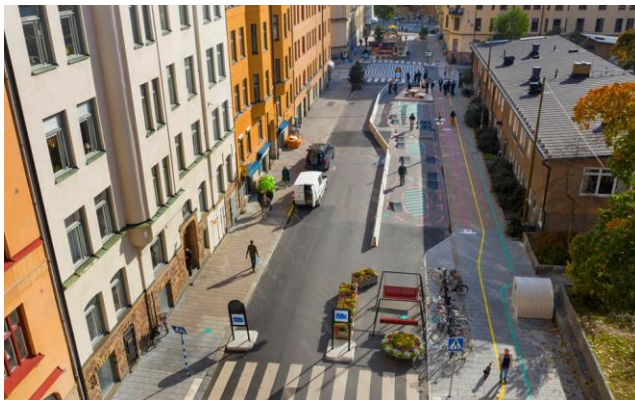

Bild: Stockholms stad

Bild: Stockholms stad